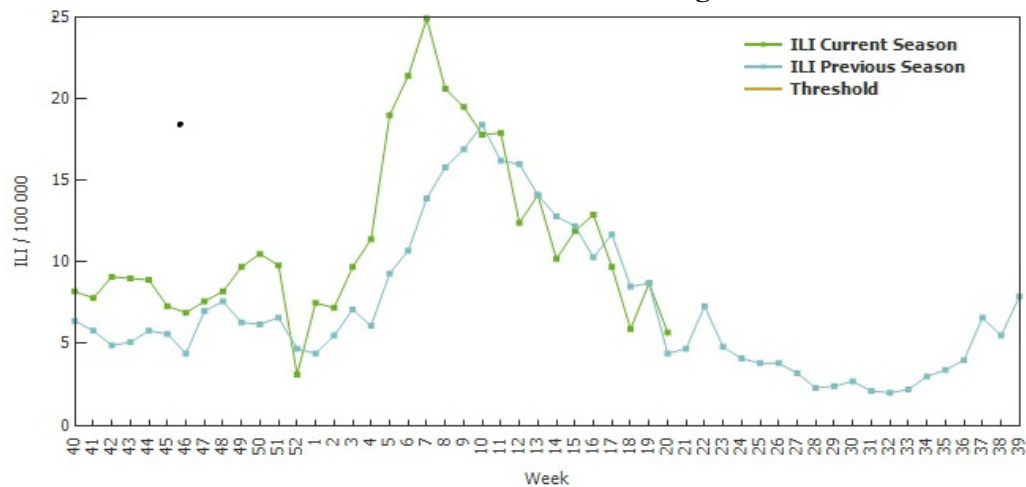

Terviseameti hinnanguline kokkuvõte gripihooajale 2014/2015

Eestis haigestus 2014/2015 hooajal grippi hinnanguliste arvestuste järgi 55 000 kuni 60 000 inimest. Gripp jõudis meile tavapäraselt. Haigestumus hakkas kasvama jaanuarist ja jõudis haripunkti veebruari lõpuks. Haigestumuse intensiivsus püsis keskmisel tasemel neli nädalat. Ülejäänud nädalatel hinnati haigestumuse intensiivsus madalaks. Võrreldes eelmise hooajaga suurenes haigestunute arv keskmiselt 5-7% võrra.

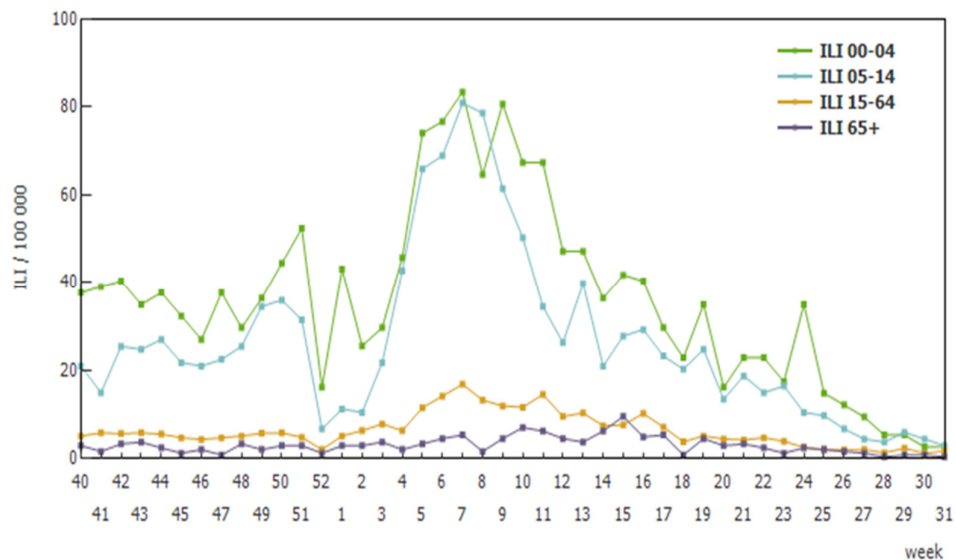
Hooaega võib üldhaigestumuse näitajate järgi hinnata keskmiseks. (joonis 1)

Joonis 1. Gripileadsete viirusnakkuste esinemine: hooegade võrdlus 2013/2014 -2014/2015

Nagu varasematelgi aastatel haigestusid grippi kõige enam lapsed, haigestumus kõikides vanusrühmades jäi varasemate aastate tavalasemele. (Joonis 2)

Joonis 2. Haigestumus vanusrühmade järgi

Võrreldes eelmise hooajaga jäi haigestumus kuni 4.a laste ja täiskasvanute (kuni 64a) vanusrühmades eelmise aasta tasemele. Koolilaste seas kasvas haigestumus keskmiselt 10 ning vanemaaliste (65 ja enam) hulgas 14 protsenti.

Gripiviiruste etioloogia

Gripiviiruste suhtes oli hooaeg polüetioloogiline. Laboratoorselt kinnitati 1316 gripiviirust, neist 904 A gripiviirust ja 412 B gripiviirust. Alatüpeeriti 79 A gripiviirust ja 21 B-gripiviirust. A-gripiviiruse alatüpeerimine näitas, et 74 (93,7%) korral oli tegemist A/ (H3N2) gripiviiruse tüvega, 5 juhul leiti A-gripiviiruse alatüüp A(H1N1)pdm09. Alatüpeeritud B gripiviirustest leiti B gripiviiruse Yamagata tüve.

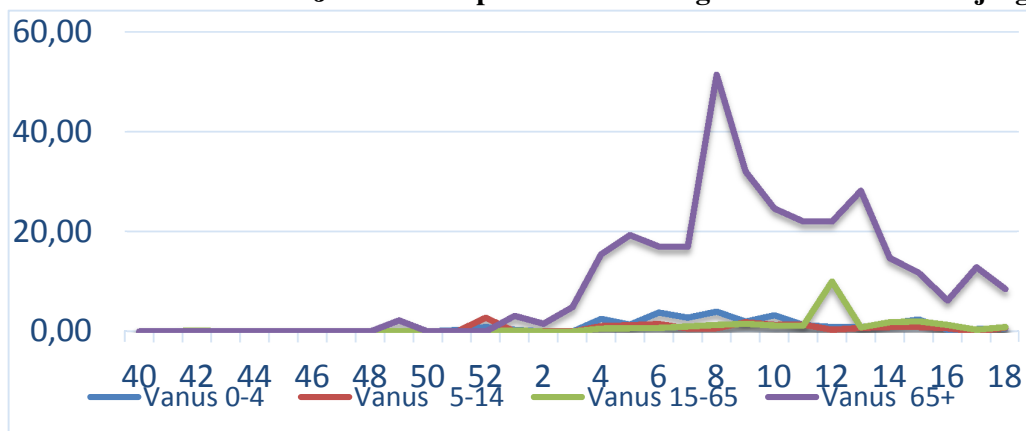
Ringluses olev gripiviirus A/Switzerland/9715293/2013 erines hooajalise gripi vaktsiini viirusest A/Texas/50/2012. See antigeenne nihe mõjutas negatiivselt vaktsiini (H3N2) komponendi tõhusust, kuid vaktsiin tagas siiski immunoloogilise riskaitse efekti. Teised vaktsiini komponendid - gripiviirused (A(H1N1)pdm09 ning B-gripiviirused langesid hästi kokku ringlevate viirustega.

Gripi haigestumise raskusaste

Raske gripi või gripiga seotud pneumoonia tõttu hospitaliseeriti 653 inimest, haiglaravi vajanud patsientide arv suurenes 40 protsenti võrra. Nagu varasematel aastatel, nii ka seekord olid 70% hospitaliseeritud täiskasvanud ja vanemaalsed patsiendid.

Hospitaliseerimise sageduse suhe vastava vanusrühma inimeste hulgas näitab, et vanemaaliste haigestunute seas oli hospitaliseerimise sagedus sõltuvalt nädalast 7 – 27 korda kõrgem laste hospitaliseerimise sagedusest. Kui kõikidest haigestunutest kokku vajas hospitaliseerimist 0,5%, siis vanemaaliste (65 ja vanem) patsientide seas vajas hospitaliseerimist 10% haigestunutest. (Joonis 3)

Joonis 3 Hospitaliseerimise sagedus vanusrühmade järgi

Raskekujulised gripid

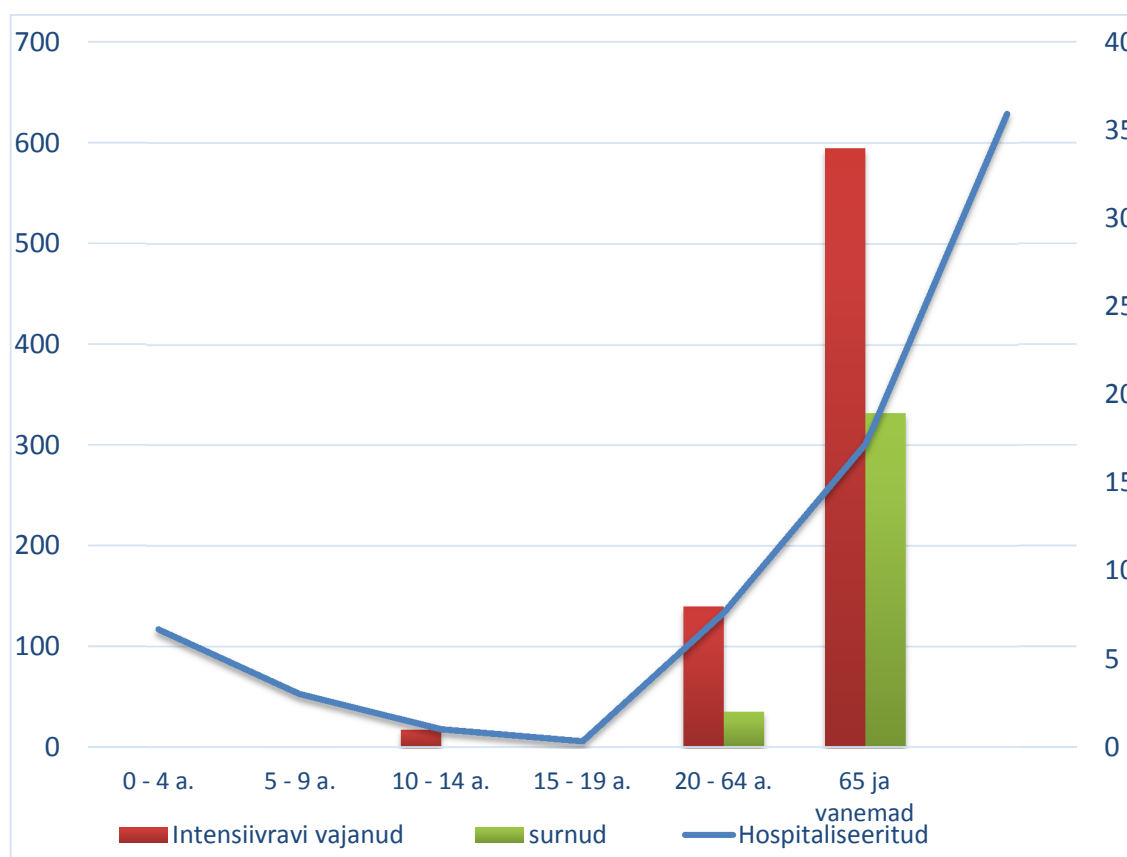
Kokkuvõtte tugineb Ida-Viru Keskhaigla, Lääne-Tallinna Keskhaigla, Ida-Tallinna Keskhaigla, Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Pärnu haigla ning Tartu Ülikooli Kliinikumi poolt saadetud andmetel.

Gripi tõttu vajab intensiivravi kokku 44 inimest vanuses 10 – 100 eluaastat, neist vanemaealisi (65 ja vanem) oli 34 ehk 77,3%, vanuses 50 -64 eluaastat oli 7 inimest ehk 17,6% , kaks inimest vanuses 30-50 ehk 4,5% ning üks kümneaastane laps.

Eelmiste aastatega võrreldes suurenes oluliselt vanemaealiste patsientide intensiivravi vajadus (20%). Eelmistel hooaegadel moodustas vanemaealiste patsientide intensiivravi vajadus kuni 58%.

Intensiivravi osakonda sattus 6,9% kõikidest gripi tõttu hospitaliseeritud patsientidest, kuid vanemaealiste seas - 10,2%. Intensiivravisse sattunutest suri 47,7 %, neist üle 90% olid vanemaealised patsiendid.

Joonis 4 Gripi haiguskulu võrdlus vanusrühmades

Intensiivravisse sattunutest olid kaasuvad haigused 36-l inimesel ehk 81,8%. Kaks inimest olid (nende endi väitel) eelnevalt terved, ülejäänute kuue inimese kohta puudusid andmed kaasuvate haiguste kohta, kuna nad saabusid haiglasse üliiraskestes seisundis, mis ei võimaldanud koguda andmeid anamneesi kohta.

Kaasuvatest haigustest olid esikohal südame-veresoonkonnahaigused haigused – 68,2% , neist puhtalt kardiovaskulaarsed haigused olid 46,6% inimestel, ülejäänutel lisandusid ka muud

haigused nagu diabeet (20%), neeruhaigused (10%). Teisel kohal olid kopsuhaigused (11,4%), Ligi 7% haigestunutest olid ülekaalulised.

Hapnikuravi läbi maski said või olid juhitalval hingamisel/kunstlikul ventileerimisel kõik patsiendid.

Kuus patsienti (10,5%) olid enne hospitaliseerimist kõrge palavikuga kodus või hooldekodus keskmiselt 9 päeva (4 kuni 16 päeva), antiviraalset ravi hakkasid haiged saama alles haiglas, kõik surid.

Kuue patsiendi kohta (13,6%) võib oletada haiglasest nakkust, kuna need inimesed olid hospitaliseeritud muude tervisehäirete tõttu ning gripi diagnoos pandi neile hiljem.

Surmajuhud

Kuue haigla andmetel suri gripi tõttu 21 inimest. Surnutest kaks olid vanuses 52a, ülejäänud – vanuses 65 ja vanemad.

Kõik gripi tõttu surnud kuulusid riskirühmadesse, kõikidel lisandusid kaasuvad haigused. Kaasuvatest haigustest oli 13 juhul tegemist kardiovaskulaarsete haigustega, neist kolmel oli lisaks südameveresoonekonna haigustele ka diabeet, ülekaalulisus ja onkoloogilised haigused. Üksikute juhtudena esines kaasuvatest haigustest diabeet, onkoloogilised ja kopsuhaigused. Kaks patsienti olid voodihaiged krooniliste psühhiaatriliste diagnoosidega. Ükski polnud vaksineeritud.

21-st patsiendist sai gripiviirusevastast ravi 48 tunni jooksul vaid viis haiget, üks ei saanud üldse viirusevastast ravi, 11 said antiviraalset ravi alates 5-st päevast ja hiljem. Kuue surnu kohta andmed puuduvad.

Kuus patsienti (10,5%) olid enne hospitaliseerimist kõrge palavikuga kodus/hooldekodus keskmiselt 9 päeva (4 kuni 16 päeva).

Kuue gripitõttu surnud patsiendi puhul võib oletada haiglasest nakkust.

Surma vahetuks põhjuseks oli kõikidel juhtudel kahepoolne pneumoonia ja kuuel juhul sepsis.

Peamised põhjused, mis viisid surmani olid: gripi vastu vaksineerimata patsiendid, hiline pöördumine arsti poole, antiviraalse ravi ebapiisav kasutamine .